

je u reumatskim bolestima. Tu se nakon kratke definicije bolesti iznosi koja se vrst terapije može primijeniti. Potom slijedi poglavlje o primjeni fizikalne terapije u različitim ortopedskim bolestima, kako nasljednim tako i stečenim. Posebna su poglavlja posvećena primjeni fizikalne terapije u traumatologiji, općenito u kirurgiji i sportskoj medicini. Tu se po prvi puta u domaćoj udžbeničkoj literaturi susreće sustavan prikaz primjene fizikalne terapije, kao i rehabilitacije. Time su konačno skinute predrasude o primjeni fizikalne terapije i u najtežih ozljeđenika. Zanimljivo je prikazana primjena fizikalne terapije u sportskoj medicini gdje se ona može primijeniti sa značajnim uspjesima. Potom slijedi opširno poglavlje o primjeni fizikalne terapije u neurološkim bolestima. Tu su na jednom mjestu sakupljene mnoge bolesti u kojima je fizikalna terapija nezaobilazna u sveukupnom liječenju. Zbog sve veće važnosti medicine starije dobi susrećemo i posebno poglavlje posvećeno primjeni fizikalne terapije u toj dobi. Slijede poglavlja o primjeni fizikalne terapije u ginekologiji i porodništvu, u bolestima dišnog sustava, bolestima krvnih žila i smetnji krvnog optičaja, kao i u kožnih bolesti. Na taj način su obuhvaćene gotovo sve grane medicine. Nedostaju ipak poglavlja o primjeni fizikalne terapije u oftalmologiji, otorinolaringologiji, kardiologiji, endokrinologiji, urologiji, stomatologiji i poglavlje o primjeni fizikalne terapije u pedijatriji. Za očekivati je da će naredno izdanje obuhvatiti i ta područja.

Općenito uzevši knjiga je napisana jasno i pregledano. Posebno su vrijedni crteži kojima su zorno ilustrirani navodi u tekstu. Reprodukcijske rendgenograma su nažalost slabo uspjele i nisu od pomoći. Ovdje je prigoda zaželjati da se u nas konačno pojavi i knjiga koja će obuhvatiti cjelokupnu fizikalnu medicinu i rehabilitaciju kakovu već imaju mnogi medicinski napredni narodi.

G. Ivanišević

Gordana Grozdek: OSNOVE MEDICINSKE MASAŽE SIMPSON, Zagreb, 1992. 90 strana i 53 slike.

Prof. Gordana Grozdek, kao nastavnik i voditelj vježbi te predavanja iz masaže studentima Više škole za medicinske sestre i zdravstvene tehničare u Zagrebu napisala je gore navedenu knjigu. Ona je rezultat njenog dugogodišnjeg rada na tom području.

Knjiga je podijeljena na 8 poglavlja. U prvom se poglavlju prikazuje povijest masaže, u drugom potanko prikazuju uvjeti za izvođenje masaže, u trećem prikazuju tehnike masaže i u četvrtom poglavlju manualna limfna drenaža. U ostalim poglavljima prikazana je klasična manualna masaža, akupresurna masaža, masaža refleksnih zona i plantomasaža.

U bibliografiji navedeno je 15 referencija.

Na ovaj način ova knjiga ima sve potrebne osobitosti koje je čine neobično prikladnim priručnikom za svakog onog koji se bavi praktičnom masažom.

I. Jajić